Circa lecturā arboris diuerſis olim
diuerſum modum tenentibus io. d
deo hiſpanus poſt illos lecture ipi⁹
arboris nouum modū aſſumens ꝑ
ſuas metricas regulas ipius itellectum niſus
fuit aperire. ſed ꝓpter multitudinem regularū
⁊ verſuum obſcuritatem aliquibꝫ notum igno
tum. alijs ignotum ignotius reddidit. Atten
dens igitur ego Iohannes andree inter decre-
torum doctores minimus ⁊ indignus inuētio-
nem arboris ex eo fuiſſe. vt habentibꝫ materi
am cōſanguinitatis ⁊ affinitatis ignotam no
ta. ⁊ hn̄tibus notam ex oculorum inſpectione
notiſſima fieret. antiquorum ſcripta reuolui. ⁊
ꝓut expedire credidi compilaui. Primo q̄rēs
ad vtrāqꝫ arborem ad quid fuerit inuentio ar-
boris neceſſaria. Secundo an ſit autētica. Ter
tio ad quid in volumine decretalium repetita
que olim fuerat in decretis. Prime queſtionis
ex ſuperius dictis patuit ſolutō. ꝓbatio enim
ad oculum alīs vincit. inſti. de gradi. §. agnatio
nis. xxvij. q. i nec aliqua. Ex oſtenſiōe em̄ facti
quedam melius percipiūtur q̄ꝫ elocutione. de
dona. apoſtolice. ꝟ. ſi. Hinc ē qꝫ agrorum men-
ſio ſubijcit' oculis. xvi. q. iij. in iter. de p̄ſcrip. qꝛ
indicante. C. fini. regun. l. iij. ventris inſpectio.
an mulier ſit pregnans. ff. de ven. inſpi. l. i. ī pn̄.
Locorum pudicitie inueſtigatio. an mulier ſit
virgo. de proba. ꝓpoſuiſti. an arta de fri. ⁊ male.
fraternitatis. vl' aliter impedita. e. t. ex lrīs. In
iurie an ſit atrox eſtimatio. ff. de ſer. l. ij. ⁊ littere
papales an ſint vere vl' falſe. de crimi. fal. licet.
Ad ſecundum dic. qꝫ arbor autentica eſt. quod
patet ex canonibus iſidori ⁊ alexandri. xxxv. q.
v. c. i. ij. ⁊ vl. Ad tertium dic. qꝫ quia in decretis
de conſanguinitate ⁊ affinitate tractatur. vtile
fuit ibi arborem ponere. ⁊ quia in decretalibꝫ
eſt idem tractatus ⁊ in hoc volumine vtile fu-
it repeti ex eo maxime quia nemini venit ī du-
bium. id ſatis eſſe validum ſanſqꝫ famoſum.
quod repetita lectio probat. C. de emē. iuſt. co.
l vna. Item ex eo quia antiqui canones circa
materiam illam multum fuerunt correcti. vn
de expediens fuit ſm ſtatum nouorum iurū
antiquam arborem decidere.

Deinde ad arborē conſanguinitatis ſpe
cialiter deſcendamus. Et primo que-
ritur quid ſit conſanguinitas. et vnde
dicatur. quid linea. quid gradus. Secundo q̄ri
tur quomodo arbor formetur. et quare ſic for-
metur. ⁊ quare ſic pūctetur. ⁊ interſeremus re-
gulas ꝑ quas cognoſcūtur gradus. Demum
ponemus quedam notanda. ⁊ quaſdam que-
ſtiones. Ad primum dico qꝫ conſanguinitas ē
attinentia perſonarum ex eo ꝓueniens. quia
vna deſcendit ab altera vl' ambe ab eadem. vl'
eſt vinculum ꝑſonarum ab eodem ſtipite de-
ſcendentium carnali propagatione contractū
quod ſatis ē idem. Dicitur autem conſangui-
tas quaſi ſanguinis vnitas a con et ſanguine.
quia de communi ſanguine deſcendunt. Et q̄
ad prohibitionem coniugij non diſtinguo an
tales conſanguinei ſint producti ex vxorio coi
tu vel ex fornicario. quod eſt expreſſum ſcilicet
de proba. per tuas. Linea vero eſt collectio per
ſonarum ab eodem ſtipite deſcēdentium gra-
dus continens ⁊ numeros diſtinguens. Et eſt
triplex linea. ſcilicet graduū deſcēdentiū aſcē-
dentium ⁊ collateraliū. vt. j. patebit. ⁊. ff. de gra-
dibus. l. i. ⁊. l. iuriſconſultus. Gradus eſt habi-
tudo diſtātium perſonarum. qua cognoſcitur
quota agnationis vel cognatiōis diſtātia due
perſone inter ſe differunt. ⁊ dicuntur garadus
ad ſimilitudinem graduum ſcalarum vl' loco-
rum procliuium. quia ita gradimur de proximo
in proximum. ff. de gradibus. l. iuriſconſultus.
§. gradus. Formatur aūt ſic arbor. primo vide
cellulas aſcendentium. ſecundo deſcēdentium
demum collateralium. Aſcēde ſuper cellulam
vacuam que remanſit ideo vacua. quia nō po-
tuit nomen ꝓprium habere. cum alie cellule ex
ceptis his. que per genitiuum nominātur ſu-
mant nomen ab ipſa. Quomodo enim poſſe-
mus illam cellulam nomiare quam dicimus
filium patris fratrem fratris patrem filij ⁊ ſic
de ſingulis. ⁊ eam alij vocant ioachim alij pro
theum alij truncum. Nos autem a nomine pe
delli noſtri vocemus eā Petrutiū. Et ſcire de-
bes qꝫ competēter ille cellule medie aſcenden-
tium ⁊ deſcēdentium diuiderent' directe ꝑ me-
dium vt a latere dextro illarum cellularum po
nerentur nomina marium. vt abauus ꝓauus
⁊c̄. a latere ſiniſtro nomina mulierum vt aba-
uia ꝓauia ⁊c̄. quia poſiti a latere dextro deſcen-
dunt a maribus. ⁊ econuerſo. Supra cellulam
vacuam eſt cellula hec cōtinens pater mater. ⁊
s. vnum punctum rubeum. ⁊ infra vnū nigrū
Sub illam eſt cellula auus auia. cōtinens duo
puncta rubea. ⁊ duo nigra. Supra illam eſt cel
lula ꝓauus ꝓauia habens tria puncta rubea ⁊
tria nigra. Supra illam ē cellula abauus aba-
uia habens. iiij. ruba ⁊. iiij. nigra. Deſcendēdo
ſub cellula vacua habes filium filiam. ⁊ habet
vnum punctum rubeum ⁊ vnū nigrum. Sub
illa hēs nepotē ⁊ neptem ⁊ duo puncta rubea
⁊ duo nigra. Sub illa ꝓnepotē ⁊ ꝓneptē ⁊ tria
puncta rubea ⁊ tria nigra. ſub illa abnepotem
⁊ abneptem. ⁊. iiij. pūcta rubea ⁊. iiij. nigra. An
teqꝫ ad collaterales tranſeamus. ſcire debes qꝫ
punctorum numeratio eſt numeratio graduū
habito reſpectu ad cellulam vacuam. ⁊ puncti
rubei denotant cōputatōem ſm ius canonicū
puncti nigri ſm ius ciuile ⁊c̄. Ponit' autem cō
putatio canonica in ſuperiori ꝑte cellarum. ci-
uilis vero in inferiori. vt detur intelligi excellē-
tia iuris canonici ad ciuile. ⁊ maxime q̄ ad hūc
caſum quo inſtruimur in matrimonijs que li
cite contrahi poſſint. nec ne. ⁊ cū matrimoniū
ſit ſacramentum eccleſie in eo precipue lex mi
nor ē canone. s. de ſecun. nup. c. vl. ⁊ pe. Vides
autem ex punctatōe p̄dicta. qꝫ in computatō-
ne aſcendentium ⁊ deſcendentium concordat
vtrūqꝫ ius. quia in eis ſemper ꝑſona addita ꝑ
ſone per carnis ꝓpagatōnem gradū adijcit Ad
inueniendum autē gradus inter eos ſm vtrū
qꝫ ius tolle hanc magiſtralem regulam aſcen
dentium ⁊ deſcendentium. quot ſunt perſone
de quibus queritur cōputatis īter medijs vna
dempta tot ſunt gradus inter eas. Si igit' vis
ſcire quātū diſtat abauus a petrutio vtroqꝫ cō
putato. ⁊ intermedijs quinqꝫ ſunt ꝑſone. deme
vnā quattuor ſunt gradus. Idē dico de ipo. ꝓ.
ad abnepotē. qꝛ eodem mōerit reperire. v. ꝑ-
ſonas. ⁊ ſic. iiij. ſūt gradus. Si velles ſcire quot

diſtet abauus.p.ab abnepote.p.inuenies ibi no
uem pſonas ↄputato.p.⁊ ſic octo erunt grad⁹.
Scias aũt q̄ iſte.p.non habet totam ſuam cõ
putatõ in arbore.Scis enĩ q̄ quilibet hȝ duos
pentes.iiij.auos.viij.pauos.xvi.abauos.⁊ ſic
ſemper aſcendentes duplicantur.Vnde ĩpoſſi
bile fuiſſet tot perſonas ĩ arbore ſcribere.Que
ro autem an inter aſcendentes ⁊ deſcendentes
ꝓhibitõ copule coniugalis excedat quartũ gra
dum.⁊ dicit Goffre.in ſumma de conſan.⁊ aff.
§.item q̄ꝛtum.q̄ non per decre.non debet.eo.ti.
que generaliter loquitur.Alij ↄmuniter cõtra
dicentes inter aſcendentes ⁊ deſcendentes per
petuam eſſe ꝓhibitõem dicunt.⁊ quod dõ quar
to gradu dicitur in collateribus locũ habet.ad
hoc.xxxv.q.iij.ꝓgeniem.⁊ duobus.c.ſe.in qui
bus dicitur.q̄ olim non ſolum vſq; ad ſcd̃um
gradum.ſed ẽt in q̄ꝛtum noticia erat parentele
extendebat ꝓhibitõ.Exquo ergo certum eſt al
terum deſcẽdentem ⁊ alterum aſcendentẽ ꝓdu
rat ꝓhibitõ.ad idem inſti.de nup.§.i.ff.de ritu
nup.l.nuptie.⁊ hoc verum puto.Ad collaterales
trãſeam⁹ ⁊ da frẽm ⁊ ſororem.⁊ cã breuitatꝭ ꝓſe
quẽdo ſolum ptem mediam arboris ad modũ
vexilli.qua intellecta reliqua ĩtelligit̃ q̃ʒ per ſe
patet.Dicamus de fratre ⁊ deſcendentibus ſub
cellula fratris filius filia.ex illa fratris nepos
neptis.ex illa fratris pronepos proneptis.et
frater.p.eſt cum.p.in primo gradu ſm canões
in ſcd̃o ſm leges.eius filius in ſecundo ſm ca
nones.in tercio ſm leges.nepos in tercio ſm
canones in quarto ſm leges.Fratris ꝓnepos ẽ
ipſi.p.in quarto ſm canones in q̃nto ſm leges
⁊ ſic debet eſſe vtraq; punctatõ.⁊ iſti ſunt colla
terales ad.p.Et nunc de cellula patris fecimus
ſtipitem.fac ↄſequenter ſtipitem de auo.ex eo
patruus amita.ex illa frater patruelis et ami
tinus ſoror patruelis ⁊ amitina.ex illa horum
filius filia.ex illa horum nepos neptis.Patru
us eſt.p.ſecũdo gradu.frater patruelis ẽt ſcd̃o
gra.filius in tercio.nepos in quarto ſm cano
nes Per leges autem patruus in tertio.frater
patruelis in quarto.filius in quinto.nepos in
ſexto.⁊ ſic dȝ eſſe vtraq; punctatõ.poſtea fac ꝓ
auum ſtipitẽ.⁊ hȝ filius patruũ magnũ.amitã
magnã.auũ ⁊ auiã.auũculum magnũ et ma
terã magnã.illos non ꝓſequimur.Ex cellula
patrui magni ꝓprior ſobrin⁹ ꝓprior ſobrina.ex
illa hoꝝ filius filia.ex illa eorũdẽ nepos neptꝭ.⁊
q̄ꝛ.p.diſtat a ꝓauo quẽ nũc feci ſtipitem tercõ
gradu.ergo a patruo tercõ.⁊ q̄ a ꝓpriori ſobrio
tercio ⁊ a filio tercio.⁊ a nepote qui exit lineã
equalitatꝭ quarto ſm canones.ſm leges vero
diſtat.p.a patruo magno quarto.a ꝓpriori ſo
brino quinto.⁊ a filio ſexto ⁊ a nepote ſeptimo
⁊ ſic debet eſſe vtraq; punctatõ.Modo fac aba
uum ſtipitem cũ trib⁹ filijs.ſ.ꝓpatruo ꝓauo ⁊
ꝓauũculo.de ꝓauũculo non ꝓſequor.Ex cellu
la ꝓpatrui orit̃ cellula hoꝝ filius filia.ex illa ho
rum nepos neptꝭ.ex illa eorũdem ꝓnepos ꝓne
ptis.Iſti omẽs ſunt cum.p.in quarto gradu.
quia.p.diſtat a ſtipite in quarto gradu ⁊ ex illa
linea nullus exit lineam equalitatis.ergo om
nes ab eo diſtant quarto.ſm leges ꝓpatru⁹ di
ſtat.v.filius.vi.nepos.vij.ꝓnepos.viij.⁊ ſic de
bet eſſe vtraq; punctatio.Nunc videndum eſt
quibus regulis gradus illorum collateralium
cognoſcantur.Collateralium equalis linee v

nam trado regulam ſm canones.Collaterali
um in linea equali quoto gradu quis diſtat a
communi ſtipite.toto diſtant inter ſe vel ſibi
attinent.hoc ſm canones.Exemplum pone cũ
facis abauum ſtipitem inter.p.⁊ ꝓnepotem ꝓ
patrui.nam illi ſunt in linea equali.quilibȝ di
ſtat a ſtipite quarto gradu.ergo inter ſe quãto
ſm leges vero aliter eſt.⁊ ſic dicimus regulam
collateralium in linea equali quarto gradu q̃s
diſtat a commũi ſtipite.toto duplicato diſtãt
inter ſe vel ſibi attinent.Vides ergo ex ſupius
dictis ⁊ ex punctatõne q̄ predicti.p.et ꝓnepos
ꝓpatrui diſtant.viij.⁊ ĩſurgit illa diuerſitas.q̄ꝛ
ſm leges quelibet perſona gradum facit in col
lateralibus.Vnde duo fratres faciunt duos
gradus.ſm canones vero due perſone faciunt
vnum gradum.vnde ⁊ patet in cellula fratris
eſt cum.p.in primo gradu ſm canones.in ſecũ
do ſm leges.ſed computatõ eorum ob aliõ ſit
q̄ꝛ noſtra.xxxv.q.v.c.ij.bene ergo dicitur ſm le
ges q̄ in equali liea collateralium ſiue liea ſit
paris numeri ſiue diſparis.non eſt repire diſ
parem gradum.vide in linea paris numeri ſe
cunda vel quarta.diſparis numeri prima ⁊ ter
cia.In prima ſecundus gradus.in ſecũda quã
tus.in tercia ſextus.in quarta octauus.q̃ʒ nõ
eſt ſm canones.quia in equali linea diſparis
numeri habemus diſparem gradum.quia in
prima primum.in tercia terciũ.in quinta q̃n
tum.⁊ ſic de ſingulis.Nunc reſtat videre dõ col
lateralibus in linea ĩequali.de quibus traditur
talis regula ſcd̃m canones.Collateralium in
linea inequali quoto gradu remotõr diſtat a ↄ
muni ſtipite.toto diſtant inter ſe.Exemplũ po
ne faciendo abauum ſtipitem.p.et filius ꝓpa
trui ſunt in linea inequali.computemus ergo
a remotiori ſcȝ a.p.ſed.p.diſtat a ſtipite quar
to gradu.ergo a filio ꝓpatrui quarto.⁊ idem in
deſcẽdẽtibus vſq; ad lineam equalitatꝭ.et hoc
eſt quod dicimus q̄ perſona addita perſone vſ
q; ad lineam equalitatis non creſcit gradus.q̄ꝛ
ꝓpatruus filius eius nepos ⁊ ꝓnepos omẽs di
ſtant quarto a.p.Sed aliter ſm leges ſm quas
talem regulam tradimus.Collateralium in li
nea inequali quot ſunt pſone ſtipite dempto.
tot ſunt gradus.vnde.p.a ſtipite diſtat quãto
a ꝓpatruo q̃nto.a filio.vi.a nepote.vij.a prone
pote.viij.⁊ ſic quelibet perſona facit gradũ.Vi
des ex ſupradictis q̄.p.nõ poteſt contrahere cũ
aliqua de arbore.Diſtat eĩ a ſummo.ſ.ab auo
ab imo.ſ.a nepote.ab extremis collateralium.
ab omnibus his quarto.a medijs citeriori.ꝑ
quod ſatis patet q̄ cum nullo poteſt contrahe
re.Sed ſi extremus in collateralibus.vtputa
ſi ꝓnepos ꝓpatrui vel ꝓnepos fratris ꝓcrearet
filiam poſſet.p.cum illa contrahere.licet autẽ
contrahatur in quinto gradu.remanet tamen
conſanguinitas.ꝓhibitio enim que per ius po
ſitiuum ꝓceſſerat potuit tolli.ſed natalia ſunt
immutabilia.v.di.in prin.Scire debes q̄ com
muniter dicũt doctores q̄ abauus ⁊ ꝓau⁹ ⁊ ali
us ſunt bigami dicentes q̄ ſi non eſſent biga
mi non poſſent filij eorum coniungi.cũ eſſent
fratres.ſed de hoc non multum curo.q̄ꝛ eadem
rõne ſic eſſet de alijs cellulis duplicibus q̄ pſo
ne ea ↄ eẽnt bigami.vnde fingamus pinde ac
ſi in qualibet duplici cellula haberem⁹.iiij.pſo
nas ac ſi diceretur ꝓpatruus ⁊ vxor ꝓamita et

maritus. vnde duplicatio poſita fuit vt nomīa demonſtraret in vtroqꝫ ſeru. non vt eos coniu ges denotaret. Sciendū ē etiā ꝙ in collaterali bus equalis linee bñ ſequiť iſte regula affirmā do ⁊ negādo ego ⁊ tu ſumꝰ ꝯſāguinei ī linea eq̄ li ⁊ ego poſſū accipere filiā tuā. ergo tu meā. et negatiue ego nō poſſū accipe filiā tuā. ergo nec tu meā. Affirmatiua ꝓcedit in linea eq̄li quar ti gradus. Negatiua ī tertio vel citeriori. ſꝫ in li nea ineq̄li hoc nō ꝓcedit affirmādo ł negādo qꝛ ſi vnꝰ ē ī q̄rto ⁊ alter in tertio ł citeriori q̄ ē ī tertio vel citeriori pōt ꝯhere cū filia eiꝰ q̄ ē ī q̄rto gra du ⁊ nō ecōuerſo. vn̄ ꝓpatruꝰ huiꝰ filiꝰ ⁊ nepos ꝯhere poſſunt cū filia. p. ſed nō econuerſo. De mum queritur an collaterales quoꝝ vnꝰ eſt in quinto ⁊ alter in primo. puta filia. p. ⁊ ꝓpatruꝰ poſſint adinuicē ꝯhere. dicit Hoſti. ꝙ nō. ⁊ hoc no. s. e. ꝙ dilectio. ⁊. c. tua ⁊ ī ſumma huius ti. de ꝯſang. §. nunq̄d in quinto ⁊ primo qđ per ſua argumēta nititur probare ſic. ſ. pater ⁊ filiꝰ vna perſona cenſentur. C. de ipu. ⁊ aliīs ſubſti. l. vlt. Sicut ergo nō contrahit cum ſtipite. ſic nec cuꝫ filiīs ſtipitis. bñ facit ꝑdicta decre. tua vbi frēs videntur poni ꝓ ſtipite. ꝯtriū tenet ber. qđ colli gitur ex glo. quā ponit. s. e. ti. c. vlt. ⁊ Ray. ⁊ Jo. de deo ⁊ hoc ē veriſſimum. qđ probant verba re gule poſite ſupra. eo. c. vlti. dum dicit ibi deſcē dentium ab eodem. ſed certuꝫ eſt ꝙ prop atru us deſcendit a ſtipite. Preterea aut dicis ꝙ eſt inter eos prohibitio aſcendentium ⁊ deſcendē tium aut collateralium. De primo patet negā do. ꝙ certum eſt filium. p. non deſcendiſſe a pro patruo. Eſt ergo prohibitio collateralium. ſed certum eſt ꝙ iſti diſtant quito. quid igitur im pediat iſtos collaterales contrahere. nō video Joannes Andree.

IIII
Abauus
Abauia.
IIII

IIII III IIII
ꝓpatruꝰ ꝓauꝰ ꝓauunculus
ꝓamita ꝓauia ꝓmatertera
V III V

IIII III II III IIII
hoꝝ fili us filia | patruꝰ magnꝰ amita magna | Auus Auia. | auūculꝰ magnꝰ mr̄tera magna | hoꝝ fili us filia
VI IIII II IIII VI

IIII IIII II I II IIII IIII
eorūdē ne poſ nep. | ꝓpoꝛſobrinꝰ ꝓpoꝛ ſobria | patruꝰ amita | Pater Mater | auūculꝰ mr̄tera. | ꝓpoꝛ ſobrinꝰ ꝓpoꝛ ſobria. | eorūdē ne pos neptꝭ
VII V III I III V VII

IIII III II I I II III IIII
eorūdē ꝓne pos ꝓnep. | hoꝝ fili us filia | ffꝑuelꝰ vł amitīꝰ ſoroꝛ pa truel. ł amitia. | Frater | Soroꝛ | ꝯſobrinꝰ cōſobrina | hoꝝ fili us filia | eorūdē ꝓne poſ ꝓneptꝭ
VIII VI IIII II II IIII VI VIII

IIII III II I II III IIII
eorūdē ne pos neptꝭ | hoꝝ fili us filia | fr̄is fili us filia. | Filius Filia | ſoroꝛis fi lius filia. | hoꝝ fili us filia | eorūdē ne pos neptis.
VII V III I III V VII

IIII IIII II IIII IIII
hoꝝ ne pos nep. | fr̄is ne pos nep. | Nepos Neptis | ſoroꝛis ne pos neptꝭ | hoꝝ ne pos neptꝭ
VI IIII II IIII VI

IIII III IIII
fratris ꝓne pos ꝓneptꝭ | pronepos proneptis | ſoroꝛis ꝓne pos ꝓneptis
V III V

IIII
abnepos
abneptis
IIII